

آشنایی با دامپروی ایران

(رشته علوم دامی)

www.ketab.ir

دکتر تیمور تنها

دکتر مختار فتحی

قیمت: ۸۵۰۰۰ ریال

امروزه کتاب‌خوانی و علم‌آموزی، نه تنها یک وظیفه‌ی ملی، که یک واجب دینی است.

مقام معظم رهبری

در عصر حاضر یکی از شاخصه‌های ارزیابی رشد، توسعه و پیشرفت فرهنگی هر کشوری میزان تولید کتاب، مطالعه و کتاب‌خوانی مردم آن مرز و بوم است. ایران اسلامی نیز از دیرباز تاکنون با داشتن تمدنی چندهزارساله و مراکز متعدد علمی، فرهنگی، کتابخانه‌های معتبر، علما و دانشمندان بزرگ با آثار ارزشمند تاریخی، سرآمد دولت‌ها و ملت‌ها و امت‌ها دیگر بوده و در عرصه‌ی فرهنگ و تمدن جهانی به‌سان خورشیدی تابناک همچون می‌درخشید و با فرزندان نیک‌نهاد خویش هترنمایی می‌کند. چه کسی است که در دنیا با دانشمندان فرزانه و نام‌آور ایرانی همچون ابوعلی سینا، ابوریحان بیرونی، فارابی، خوارزمی و ... همچنین شاعران برجسته‌ای نظیر فردوسی، سعدی، مولوی، حافظ و ... آشنا نباشد و در مقابل عظمت آنها سر تعظیم فرود نیاورد. تمامی این افتخارات ارزشمند، برگرفته از میزان عشق و علاقه فراوان ملت ما به فراگیری علم و دانش از طریق خواندن و مطالعه منابع و کتاب‌های گوناگون است. به شکرانه‌ی الهی، تاریخ و گذشته ما، همیشه درخشان و پربرکت است. ولی اکنون در این زمینه در چه جایگاهی قرار داریم؟ آمار و ارقام ارائه‌شده از سوی معالج و سازمان‌های فرهنگی در مورد سرانه‌ی مطالعه‌ی هر ایرانی، برآیمان چندان امیدوارکننده نمی‌باشد و رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز از این وضعیت بارها اظهار گلّه و ناخشنودی برده‌اند.

کتاب، دروازه‌ای به سوی گستره‌ی دانش و معرفت است و کتاب خوب، یکی از بهترین ابزارهای کمال بشری است. همه‌ی دستاوردهای بشر در سراسر عالم و جهان، تا آنجا که قابل کتابت بوده است، در میان دست‌نوشته‌هایی است که انسان‌ها پدید آورده و می‌آورند. در این مجموعه‌ی بی‌نظیر، تعالیم الهی، درس‌های پیامبران به بشر، و همچنین علوم مختلفی است که سعادت بشر بدون آگاهی از آنها امکان‌پذیر نیست. کسی که با دنیای زیبا و زندگی‌بخش کتاب ارتباط ندارد بی‌شک از مهم‌ترین دستاورد انسانی و نیز از بیشترین معارف الهی و بشری محروم است. با این دیدگاه، به‌روشنی می‌توان ارزش و مفهوم رمزی عمیق در این حقیقت تاریخی را دریافت که اولین خطاب خداوند متعال به پیامبر گرامی اسلام(ص) این است که «بخوان!» و در اولین

سوره‌ای که بر آن فرستاده‌ی عظیم‌الشان خداوند، فرود آمده، نام «قلم» به تجلیل یاد شده است: «إِقْرَأْ وَ رَبُّكَ الْأَكْرَمُ. الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ» در اهمیت عنصر کتاب برای تکامل جامعه‌ی انسانی، همین بس که تمامی ادیان آسمانی و رجال بزرگ تاریخ بشری، از طریق کتاب جاودانه مانده‌اند.

دانشگاه پیام‌نور با گستره‌ی جغرافیایی ایران‌شمول خود با هدف آموزش برای همه، همه‌جا و همه‌وقت، به‌عنوان دانشگاهی کتاب‌محور در نظام آموزش عالی کشورمان، افتخار دارد جایگاه اندیشه‌سازی و خردورزی بخش عظیمی از جوانان جویای علم این مرز و بوم باشد. تلاش فراوانی در ایام طولانی فعالیت این دانشگاه انجام پذیرفته تا با بهره‌گیری از تجربه‌های گرانقدر استادان و صاحب‌نظران برجسته کشورمان، کتاب‌ها، منابع آموزشی درسی شاخص و خودآموز تولید شود. در آینده هم، این مهم با هدف ارتقای سطح علمی، روزآمدی و توجه بیشتر به نیازهای مخاطبان دانشگاه پیام‌نور با جدیت ادامه خواهد داشت. به‌طور قطع استفاده از نظرات استادان، صاحب‌نظران و دانشجویان محترم، ما را در انجام این وظیفه‌ی مهم و خطیر یاری‌رسان خواهد بود. پیشاپیش از تمامی عزیزانی که با نقد، تصحیح و پیشنهادهای خود ما را در انجام این وظیفه‌ی خطیر یاری می‌رسانند، سپاسگزاری می‌نماییم. لازم است از تمامی اندیشمندانی که تاکنون دانشگاه پیام‌نور را منزله اندیشه‌سازی خود دانسته و ما را در تولید کتاب و محتوای آموزشی درسی یاری خود، بد، سهمیه‌مانه قدردانی گردد. موفقیت و بهروزی تمامی دانشجویان و دانش‌پژوهان عزیز ارزشی و شگفتی ما است.

دانشگاه پیام‌نور

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	میزده
فصل اول. اهمیت کاورژ و دامپروری در ایران.....	۱
هدف کلی.....	۱
هدف‌های یادگیری.....	۱
مقدمه.....	۱
۱-۱ اهمیت دامپروری.....	۲
۲-۱ امنیت غذایی.....	۳
۳-۱ تولید و سرانه مصرف فراورده‌های دام و طیور در ایران و جهان.....	۳
۴-۱ صنعتی شدن دامپروری؛ مسائل پیش رو، مشکلات و پیامدهای آن.....	۶
۵-۱ تولیدکنندگان فراورده‌های دام و طیور در ایران.....	۸
۱-۵-۱ واحدهای صنعتی بزرگ.....	۹
۲-۵-۱ واحدهای صنعتی و نیمه‌صنعتی.....	۹
۳-۵-۱ مجتمع‌های دامپروری.....	۹
۴-۵-۱ دامپروری‌های روستائی و عشایری.....	۱۰
۶-۱ بخش دامپروری ایران.....	۱۰
۷-۱ بخش شیلات و پرورش آبزیان در ایران.....	۱۱
۸-۱ جمعیت دام، طیور و زنبورعسل ایران.....	۱۲
۹-۱ آشنایی با مراتع کشور.....	۱۲
۱۰-۱ قوانین مربوط به احداث و رعایت فواصل تأسیسات صنعتی دامداری.....	۱۳
۱-۱۰-۱ سیستم دفع فاضلاب.....	۱۴
۲-۱۰-۱ سیستم تصفیه فاضلاب.....	۱۴
خلاصه فصل اول.....	۱۷
خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل اول.....	۱۸
فصل دوم. پراکنندگی، پرورش و نژادهای گاو در ایران.....	۱۹
هدف کلی.....	۱۹

۱۹	هدف های یادگیری
۱۹	مقدمه
۲۰	۱-۲ نژادهای گاو بومی موجود در ایران
۲۰	۱-۱-۲ گاو کردی
۲۱	۲-۱-۲ گاو سرابی
۲۲	۳-۱-۲ گاو سیستانی
۲۳	۴-۱-۲ گاو گلپایگانی
۲۴	۵-۱-۲ گاو دشتیاری
۲۵	۶-۱-۲ گاو نجدی
۲۶	۷-۱-۲ گاو تالشی
۲۷	۸-۱-۲ گاو مازندرانی
۲۸	۲-۲ گاوهای آمیخته (دو رنگ) در ایران
۲۸	۳-۲ نژادهای گاو اصیل موجود در ایران
۲۹	۳-۲-۳ نژاد پشتون
۳۱	۲-۳-۲ نژاد پروان سوئیس
۳۲	۳-۳-۲ نژاد جرزی
۳۲	۴-۲ ضوابط مربوط به صدور پروانه احداث واحدهای پرورش گاو شیری
۳۲	۱-۴-۲ واحدهای پرورش گاو شیری صنعتی
۳۴	۲-۴-۲ واحدهای پرورش گاو شیری نیمه صنعتی
۳۴	۵-۲ ضوابط مربوط به صدور پروانه احداث واحدهای پرواربندی گوساله
۳۵	خلاصه فصل دوم
۳۶	خودآزمایی چهارگزینه ای فصل دوم
۳۷	فصل سوم. پراکندگی، پرورش و نژادهای گاومیش در ایران
۳۷	هدف کلی
۳۷	هدف های یادگیری
۳۷	مقدمه
۳۸	۱-۳ ویژگی های گاومیش
۳۹	۲-۳ طبقه بندی گاومیش از نظر محیط زیست زندگی آن ها
۳۹	۱-۲-۳ گاومیش های بانلاق
۴۰	۲-۲-۳ نژاد گاومیش رودخانه ای
۴۱	۳-۳ پرورش گاومیش در ایران و اهمیت اقتصادی آن
۴۲	۴-۳ دسته بندی گاومیش در ایران
۴۲	۱-۴-۳ اکوتیپ آذری (آذربایجان غربی و شرقی، اردبیل)
۴۴	۲-۴-۳ اکوتیپ خوزستانی (مناطق جنوب ایران و خوزستان)
۴۶	۳-۴-۳ اکوتیپ شمالی (گیلان و مازندران)
۴۶	۵-۳ ضوابط مربوط به صدور پروانه احداث واحدهای پرورش گاومیش
۴۶	۱-۵-۳ واحدهای پرورش صنعتی و نیمه صنعتی گاومیش
۴۸	خلاصه فصل سوم

خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل سوم ۴۹

فصل چهارم. پراکندگی، پرورش و نژادهای گوسفند در ایران ۵۱

هدف کلی ۵۱

هدف‌های یادگیری ۵۱

مقدمه ۵۱

۱-۴ ویژگی‌ها و اهمیت پرورش گوسفند ۵۲

۲-۴ روش‌های پرورش گوسفند در ایران ۵۵

۱-۲-۴ پرورش گله‌های خالص ۵۵

۲-۲-۴ پرورش گوسفند به روش آمیخته‌گری یا گله‌های دو رنگ ۵۶

۳-۲-۴ پرورش گوسفند در مزرعه ۵۶

۴-۲-۴ پرورش گوسفند به روش چرای آزاد ۵۷

۵-۲-۴ پرورش گوسفند به روش چرای نیمه آزاد ۵۷

۳-۴ تولیدات صنعت پرورش گوسفند در ایران ۵۷

۱-۳-۴ بررسی تولید شیر در گوسفندان ایرانی ۵۷

۲-۳-۴ بررسی تولید گوشت در گوسفندان ایرانی ۵۸

۳-۳-۴ بررسی تولید پشم در گوسفندان ایرانی ۵۸

۴-۴ نژادهای گوسفند موجود در ایران ۵۸

۱-۴-۴ نژادهای گوسفند موجود در ایران از نظر تولیدات ۶۰

۲-۴-۴ نژادهای گوسفند موجود در ایران از نظر شکل ظاهری ۷۵

۵-۴ ضوابط مربوط به صدور پروانه احداث واحدهای پرورش گوسفند داشتنی ۷۶

۶-۴ ضوابط مربوط به صدور پروانه احداث واحدهای پرواربندی ۷۸

خلاصه فصل چهارم ۷۸

خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل چهارم ۷۹

فصل پنجم. پراکندگی، پرورش و نژادهای بز در ایران ۸۱

هدف کلی ۸۱

هدف‌های یادگیری ۸۱

مقدمه ۸۱

۱-۵ مهم‌ترین نژادهای بز موجود در ایران ۸۱

۱-۱-۵ بز مرغ ۸۴

۲-۱-۵ بز نجدی ۸۵

۳-۱-۵ بز رائینی ۸۵

۴-۱-۵ بز قالی (عدنی) ۸۶

۲-۵ سایر نژادهای موجود در ایران ۸۷

۳-۵ ضوابط مربوط به صدور پروانه احداث واحدهای پرورش بز داشتنی ۸۷

خلاصه فصل پنجم ۸۷

خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل پنجم ۸۸

۹۱	فصل ششم. پراکندگی، پرورش و نژادهای شتر در ایران.....
۹۱	هدف کلی.....
۹۱	هدفهای یادگیری.....
۹۱	مقدمه.....
۹۲	۱-۶ ویژگیهای پرورش شتر در ایران.....
۹۳	۲-۶ نژادهای شتر موجود در ایران.....
۹۳	۱-۲-۶ نژادهای دوکوهانه ایران.....
۹۵	۲-۲-۶ نژادهای شتر آمیخته ایران.....
۹۵	۳-۲-۶ نژادهای شتر یککوهانه ایران.....
۹۸	۳-۶ پراکندگی نژادهای شتر در ایران.....
۹۸	۳-۶ شترهای بومی آذربایجان.....
۱۰۰	۲-۶-۱ شترهای بومی سیستان و بلوچستان.....
۱۰۰	۳-۶-۱ شترهای بومی زنجان و قزوین.....
۱۰۱	۳-۶-۲ شترهای بومی استان و سمنان.....
۱۰۱	۳-۶-۵ شترهای بومی کنارهای کویر مرکزی ایران.....
۱۰۲	۳-۶-۶ شترهای بومی ردهای شاخاب فارس و دریای عمان.....
۱۰۲	۴-۶ روشهای پرورش شتر در ایران.....
۱۰۲	۴-۶-۱ پرورش گلههای مادر.....
۱۰۳	۴-۶-۲ پروراندی شتر.....
۱۰۳	۵-۶ فراوردههای تولیدی شتر.....
۱۰۳	۵-۶-۱ گوشت شتر.....
۱۰۳	۵-۶-۲ چربی کوهان شتر.....
۱۰۴	۵-۶-۳ شیر شتر.....
۱۰۴	۵-۶-۴ الیاف شتر.....
۱۰۵	۶-۶ پرورش و ضوابط مربوط به صدور پروانه احداث واحدهای پرورش شتر.....
۱۰۶	۶-۶-۱ شرایط فنی صدور پروانه برای واحدهای صنعتی و نیمه صنعتی پرورش شتر.....
۱۰۷	خلاصه فصل ششم.....
۱۰۸	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل ششم.....
۱۱۱	فصل هفتم. پراکندگی، پرورش و نژادهای اسب در ایران.....
۱۱۱	هدف کلی.....
۱۱۱	هدفهای یادگیری.....
۱۱۱	مقدمه.....
۱۱۱	۱-۷ تاریخچه پرورش اسب در ایران.....
۱۱۲	۲-۷ نژادهای اسب ایرانی.....
۱۱۲	۱-۲-۷ اسب اصیل (عرب).....
۱۱۲	۲-۲-۷ اسب ترکمن.....

۱۱۶	۳-۲-۷ اسبچه خزر.....
۱۱۷	۴-۲-۷ اسب کرد.....
۱۱۸	۵-۲-۷ اسب فلات ایران.....
۱۱۸	۶-۲-۷ اسب قره‌باغ.....
۱۱۹	۳-۷ شیوه‌های پرورش اسب در ایران.....
۱۲۰	۱-۳-۷ پرورش اسب به شیوه عشایری.....
۱۲۰	۲-۳-۷ پرورش اسب در روستاهای کشور.....
۱۲۱	۳-۳-۷ پرورش اسب در شهرها و شهرستان‌ها.....
۱۲۲	۴-۳-۷ پرورش اسب به منظور تحقیقات و اصلاح نژاد.....
۱۲۲	۴-۷ ضوابط مربوط به صدور پروانه احداث واحدهای پرورش و اصلاح نژاد اسب.....
۱۲۳	خلاصه فصل هفتم.....
۱۲۴	خودآزمایی چهار گزینه‌ای فصل هشتم.....
۱۲۵	فصل هشتم. پراکندگی و پرورش نژادهای طیور در ایران.....
۱۲۵	هدف کلی.....
۱۲۵	هدف‌های یادگیری.....
۱۲۵	مقدمه.....
۱۲۶	۱-۸ تاریخچه و آمار پرورش صنیعی طیور در ایران.....
۱۲۷	۲-۸ انواع واحدهای پرورش مرغ در ایران.....
۱۲۷	۱-۲-۸ واحدهای پرورشی مرغ لاین.....
۱۳۰	۲-۲-۸ واحدهای پرورشی مرغ اجداد.....
۱۳۰	۳-۲-۸ واحدهای پرورشی مرغ مادر.....
۱۳۱	۴-۲-۸ واحدهای پرورشی مرغ گوشتی.....
۱۳۱	۵-۲-۸ واحدهای پرورشی مرغ تخم‌گذار (خوراکی).....
۱۳۲	۶-۲-۸ کارخانجات جوجه‌کشی.....
۱۳۲	۳-۸ پرورش مرغ‌های بومی موجود در ایران.....
۱۳۴	۱-۳-۸ مرغ لاری.....
۱۳۵	۲-۳-۸ مرغ مرندي.....
۱۳۶	۳-۳-۸ مرغ گردن لخت.....
۱۳۶	۴-۳-۸ سایر نژادهای مرغ بومی موجود در ایران.....
۱۳۷	۴-۸ جمعیت‌های اردک بومی در ایران.....
۱۳۸	۵-۸ پرورش بوقلمون در ایران.....
۱۳۹	۶-۸ جمعیت‌های غاز بومی در ایران.....
۱۳۹	۱-۶-۸ غاز رنگی.....
۱۳۹	۲-۶-۸ غاز سفید.....
۱۴۰	۳-۶-۸ غاز خاکستری.....
۱۴۰	۷-۸ قوانین و ضوابط مربوط به احداث واحدهای صنعتی مرغداری.....
۱۴۰	خلاصه فصل هشتم.....
۱۴۲	خودآزمایی چهار گزینه‌ای فصل هشتم.....

فصل نهم. پراکندگی و پرورش زنبور عسل و کرم ابریشم در ایران.....	۱۴۵
هدف کلی.....	۱۴۵
هدف‌های یادگیری.....	۱۴۵
مقدمه.....	۱۴۵
۱-۹ زنبورداری در ایران.....	۱۴۶
۲-۹ شرایط صدور شناسنامه (پروانه) و ضوابط زنبورداری در ایران.....	۱۴۶
۱-۲-۹ ضوابط صدور پروانه پرورش ملکه تجاری ملکه زنبور عسل.....	۱۴۷
۲-۲-۹ ضوابط مهاجرت و استقرار زنبورستان‌ها.....	۱۴۸
۳-۹ پرورش کرم ابریشم در ایران و مزایای آن.....	۱۴۸
۴-۹ ورش کرم ابریشم (نوغانداری) در ایران.....	۱۵۰
۵-۹ نقش جغرافیایی مستعد برای فعالیت‌های نوغانداری.....	۱۵۱
۶-۹ مواد تولید ابریشم در ایران.....	۱۵۲
۷-۹ کارخانه‌های تولید ابریشم.....	۱۵۳
۸-۹ بازار نخ ابریشم.....	۱۵۳
۹-۹ تقاضای سالانه نخ ابریشم در داخل کشور.....	۱۵۴
۱۰-۹ محصولات ابریشم در ایران.....	۱۵۴
۱۱-۹ مشکلات صنعت تولید ابریشم در ایران.....	۱۵۵
خلاصه فصل نهم.....	۱۵۷
خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل نهم.....	۱۵۸
فصل دهم. منابع تولید دامپروری در ایران.....	۱۵۹
هدف کلی.....	۱۵۹
هدف‌های یادگیری.....	۱۵۹
مقدمه.....	۱۵۹
۱-۱۰ منابع خوراک دام و طیور کشور.....	۱۶۰
۲-۱۰ کارخانجات خوراک دام و طیور.....	۱۶۱
خلاصه فصل دهم.....	۱۶۲
خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل دهم.....	۱۶۳
فصل یازدهم. خدمات و پشتیبانی دامپروری در ایران.....	۱۶۵
هدف کلی.....	۱۶۵
هدف‌های یادگیری.....	۱۶۵
مقدمه.....	۱۶۵
۱-۱۱ ایستگاه‌های اصلاح نژاد گاو بومی و تولید اسپرم.....	۱۶۶
۱-۱-۱۱ ضوابط تأسیس مراکز تولید و انجماد اسپرم.....	۱۶۶
۲-۱۱ ایستگاه‌های اصلاح نژاد طیور بومی.....	۱۶۷
۳-۱۱ ایستگاه‌های اصلاح نژاد گوسفند و بز.....	۱۶۸
۴-۱۱ کشتارگاه‌های دام و طیور.....	۱۶۸

۱۷۱	۵-۱۱ کارخانجات شیر پاستوریزه و مراکز جمع‌آوری شیر
۱۷۴	۱-۵-۱۱ شرایط لازم برای ایجاد یک مرکز جمع‌آوری شیر
۱۷۵	۶-۱۱ کارخانجات و مؤسسات جوجه‌کشی
۱۷۶	خلاصه فصل یازدهم
۱۷۷	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل یازدهم
۱۷۹	فصل دوازدهم، بیماری‌های دام و طیور و خدمات دامپزشکی در ایران
۱۷۹	هدف کلی
۱۷۹	هدف‌های یادگیری
۱۷۹	مقدمه
۱۸۰	۱-۱۲ تاریخچه پزشکی در جهان
۱۸۰	۲-۱۲ تاریخچه دامپزشکی در ایران
۱۸۰	۱-۲-۱۲ تاریخچه دامپزشکی کهن در ایران
۱۸۱	۲-۲-۱۲ تاریخچه دامپزشکی مدرن در ایران
۱۸۳	۳-۱۲ مهم‌ترین وظایف سازمان دامپزشکی
۱۸۳	۴-۱۲ نقش دامپزشکی در اقتصاد ملی و ایجاد اشتغال
۱۸۵	۵-۱۲ فعالیت‌های سازمان دامپزشکی، در زمینه سرمایه‌گذاری و اشتغال
۱۸۵	۱-۵-۱۲ حوزه بهداشت عمومی
۱۸۶	۲-۵-۱۲ حوزه دارو، درمان و آزمایشگاه
۱۸۷	۶-۱۲ مبارزه با بیماری‌های دام، طیور و بیماری مشترک بین انسان و دام
۱۸۷	۱-۶-۱۲ بیماری‌های دامی
۱۸۹	۲-۶-۱۲ بیماری‌های انگلی
۱۸۹	۳-۶-۱۲ بیماری‌های طیور
۱۹۲	۴-۶-۱۲ بیماری‌های مشترک بین انسان و دام
۱۹۵	خلاصه فصل دوازدهم
۱۹۶	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل دوازدهم
۱۹۹	پاسخنامه خودآزمایی‌های چهارگزینه‌ای
۲۰۱	منابع

پیشگفتار

ایران دارای شرایط آب و هوایی گوناگون و ویژه‌ای در خاورمیانه و منطقه است. کشاورزی و دامپروری از دیرباز در ایران رواج داشته و حرفه اصلی مردمان ساکن در فلات قاره ایران بوده است، به گونه‌ای که اهلی شدن شمار زیادی از گونه‌های حیوانی از قبیل شترهای دوکوهانه، گوسفند، سگ و بز و نیز کشت گندم در بخش‌های گوناگون از ایران و کشورهای اطراف که زمانه جزء نقشه ایران بوده‌اند، انجام شده است. برای نمونه، وجود چندین نگاره تخم جمشید در ۲۵۰۰ سال پیش و یا آثار به دست آمده از تپه‌های سیلک کاشان در ۶۰۰۰ سال پیش این ادعا را ثابت می‌کند. بنابراین می‌توان گفت که ایرانیان قدیم از جمله مردمانی بوده‌اند که در هزاره ششم پیش از میلاد مسیح و حتی زودتر از آن به کشاورزی و دامپروری اقدام کرده‌اند.

برپایه گزارشات کارشناسان سازمان خواروبار جهانی (فاو)، ایران از جمله کشورهایی است که کمتر دچار دگرگونی ژنتیکی گونه‌های حیوانی و گیاهی شده است. وجود بیش از ۱۰۰ توده ژنتیکی بومی ایران از قبیل گاو، گاو میش، گوسفند، بز و ماکیان از سرمایه‌های ملی و مهم ایران به حساب می‌آید.

دامپروری، از دیرباز تاکنون، همواره به عنوان رشته مکمل در کنار سایر رشته‌های کشاورزی مثل زراعت، در دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران در دهه ۱۳۰۰ شمسی مطرح بوده است. هم‌اکنون نزدیک به ۸۵ درصد شاغلین در بخش کشاورزی به دامپروری نیز مشغول هستند که این جمعیت مسئولیت تأمین نیازهای پروتئینی جامعه را به عهده دارند.

تا قبل از دهه ۱۳۲۰، شیوه دامداری در ایران به صورت شیوه‌های کاملاً سنتی بود که با ورود دام‌های اصیل در سال ۱۳۱۲، دگرگونی بزرگی در پرورش گاو شیری در ایران به وجود آمد و به تدریج صنعتی شدن دامداری در ایران آغاز شد. امروزه و با افزایش جمعیت کشور، میزان نیاز به پروتئین حیوانی نیز افزایش یافته است. بنابراین نیاز به افزایش سرانه پروتئین حیوانی ایجاب می‌کند متولیان صنعت دامپروری از جمله کارشناسان و پرورش دهندگان، وظیفه مهم خود را در این مسیر ایفا کنند.

www.ketab.ir